

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. IX-
517 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

2016 metais šalyje pradėjus veikti užstato už vienkartinės taros pakuotes sistemai (depozito sistemai), Lietuva tapo viena iš lyderių pasaulyje pagal šių pakuočių surinkimą lenkdama net šalis, kuriose sistema pradėjo veikti anksčiau. Remiantis 2019 metų duomenimis, Lietuvoje buvo surinkta 92 proc. vienkartinių gėrimų pakuočių, o 85 proc. gyventojų teigė, kad dalyvavimas užstato sistemoje paskatino rūšiuoti ir kitas atliekas.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje depozito sistema veikia sėkmingai, gyventojai ją vertina palankiai, depozito sistemoje dalyvaujančios taros atliekų patekimas į gamtą ar mišrių atliekų kontenerius reikšmingai sumažėjo, įstatymo projektu siūloma plėsti vienkartinių taros pakuočių surinkimą į sistemą įtraukiant stipraus alkoholio taros pakuotes, kurios dažniausiai yra gaminamos iš stiklo. Plėsti stiklo taros surinkimo apimtis būtina, nes šių vienkartinių pakuočių surinkimo ir perdirbimo rodiklis išlieka žemas, Lietuva pagal jį atsilieka nuo ES uždavinių. Taip pat, šis siūlymas prisidės prie efektyvesnio pakuočių atliekų tvarkymo, aplinkos taršos mažinimo bei aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimo.

Įstatymo projekto tikslas – išplėsti depozito sistemą Lietuvoje, numatant ir stipraus alkoholio taros surinkimą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorė Seimo narė Aistė Gedvilienė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme nustatomas sąrašas alkoholinių gėrimų, kuriems taikoma užstato už vienkartinės pakuotes sistema, taip iš esmės susiejant pakuotėje talpinamą produkciją su pakuotės dalyvavimu sistemoje.

Taip pat nėra aiškiai numatoma maksimalus pakuotės dydis, kuris dalyvauja užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma praplėsti užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje dalyvaujančiųjų pakuočių kiekius ir rūšis. Patvirtinus Įstatymo projektą, papildomai atsirastų daugiau sistemoje dalyvaujančiųjų pakuočių ir būtų surenkama daugiau pakuočių atliekų.

Numatomas teigiamas aplinkosauginis efektas, geresni stiklo taros atliekų surinkimo ir sutvarkymo rezultatai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymas priėmimas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės, išskyrus papildomą reikalavimą produkcijos gamintojams ir importuotojams pritaikyti jų gaminių tarą prie dalyvavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos sąlygų.

8. Įstatymo projekto atitiktis strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir aplinkos ministerija turės pakeisti esamą teisinį reglamentavimą, susijusį su pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymu.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis galiojančių reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Iki įstatymo įsigaliojimo datos Lietuvos Vyriausybė ir Aplinkos ministerija turės pakeisti esamus ar patvirtinti naujus įstatymą įgyvendinamuosius teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Valstybės ir savivaldybių biudžeto lėšų šio įstatymo įgyvendinimui nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Įstatymo projekto rengimo metu išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Užstatas, pakuotės, pakuočių atliekos, atliekų tvarkymas, alkoholiniai gėrimai

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia
Seimo nariai

Aistė Gedvilienė